

Vlaams
Parlement

ingediend op **996** (2016-2017) – Nr. 2
23 januari 2017 (2016-2017)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
uitgebracht door Vera Jans en Danielle Godderis-T'Jonck

over het voorstel van resolutie

van Freya Saeys, Peter Persyn, Katrien Schryvers, Tine van der Vloet,
Cindy Franssen en Lies Jans

betreffende de verbetering
van de ondersteuning van mantelzorgers

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin:

Voorzitter: Bart Van Malderen.

Vaste leden:

Caroline Croo, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Lorin Parys, Peter Persyn, Tine van der Vloet;
Griet Coppé, Cindy Franssen, Vera Jans, Katrien Schryvers;
Freya Saeys, Martine Taelman;
Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen;
Elke Van den Brandt.

Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Vera Celis, Cathy Coudyser, Koen Daniëls, Ingeborg De Meulemeester,
Manuela Van Werde;
Sonja Claes, Dirk de Kort, Kathleen Helsen, Tinne Rombouts;
Jo De Ro, Emmily Talpe;
Jan Bertels, Bert Moyaers;
Elisabeth Meuleman.

Toegevoegde leden:

Ortwin Depoortere.

Documenten in het dossier:

996 (2016-2017) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

1. Toelichting door Freya Saeys	4
2. Bespreking	5
3. Stemming	10

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin besprak het voorstel van resolutie betreffende de verbetering van de ondersteuning van mantelzorgers tijdens haar vergadering van 17 januari 2017.

1. Toelichting door Freya Saeys

Freya Saeys zegt dat mantelzorg de hoeksteen vormt van een model waarin het beleid streeft naar vermaatschappelijking van de zorg. Mantelzorg is echter geen evidentie. Hoewel zij voldoening biedt, is zij ook belastend. Het voorstel van resolutie gaat niet uit van een ideaalbeeld maar van de realiteit. Daartoe behoren naast de meerwaarde voor mantelzorger, zorgbehoevende en maatschappij, ook de belemmeringen en moeilijkheden die de mantelzorger dagelijks ervaart.

De speakster is zich ervan bewust dat minister Vandeuren het Vlaams Mantelzorgplan 2016-2020 ontwikkelt, maar acht het nodig dat de commissie daarnaast aangeeft wat voor haar prioritair is. De belangrijkste conclusie uit de vele studies over dit onderwerp is dat de mantelzorger niet bestaat. Daarom zijn vele (varianten van) oplossingen nodig om de verschillende (gradaties van) behoeften te dekken.

In het voorstel van resolutie worden negen prioriteiten geselecteerd. De eerste is nood aan informatie over zorgmogelijkheden en financiële steun in alle vormen, liefst beleidsniveauoverschrijdend. De informatie moet worden gecentraliseerd op een laagdrempelig platform, waar mantelzorgers zich spontaan toe wenden, maar ook proactief naar de mantelzorger gebracht. Kanalen voor dat laatste zijn naast het platform de welzijnsorganisaties, zorgcoördinatoren en casemanagers. Verder zijn er de mogelijkheden die nieuwe media bieden, naast individuele begeleiding naar oplossingen.

De derde prioriteit is lokale ondersteuning en afstemming van de rollen van de verschillende actoren daarin, waarbij het voorstel van resolutie aanbeveelt dit ruimer te zien dan alleen zorg. Er wordt expliciet verwezen naar het doorbreken van het isolement van de mantelzorger, en naar psycho-educatie om te leren omgaan met gevoelens van verlies en uitzichtloosheid.

Ten vierde moet de rol van de verschillende actoren ook geëvalueerd worden in de strijd tegen overlapping en ten gunste van meer efficiëntie en dienstverlening op maat. Die laatste moet worden aangepast aan de noden van mensen en hun realiteit. Vandaag slagen sommige organisaties niet in hun opdracht om mantelzorgers samen te brengen, wellicht ten gevolge van overbevraging en tijdsgebrek bij de mantelzorgers.

Het vijfde punt is de inzet van professionele zorg in de juiste proportie en op het juiste moment. Rustperiodes moeten mantelzorgers de gelegenheid geven hun batterijen op te laden, naast opvangmomenten om zorg te kunnen combineren met werk en gezinsleven. Daarvoor zijn respijtmogelijkheden nodig, waarbij het voorstel van resolutie dagverzorgingscentra met ruime openingsuren noemt, evenals flexibele en continue gezinshulp.

Het zesde punt bevestigt de mantelzorger als actor in de zorg die het best de situatie van de zorgbehoevende kent met zijn mogelijkheden en beperkingen. Niet zelden neemt de mantelzorger de coördinerende rol op, die ook wordt erkend door gezinshulp, huisartsen en thuisverpleging. Belangrijk daarom is zijn toegang tot het elektronische dossier van de zorgbehoevende, mits die laatste daarmee instemt. Dat is immers veel overzichtelijker dan een verzameling van heen-en-weerboekjes.

In het zevende punt willen de indieners de behoeften van de mantelzorgers in kaart brengen, in het licht van de reële kans op overbelasting en depressie. Hun noden moeten aandacht krijgen in het zorg- en ondersteuningsplan van de zorgbehoevende, wat proactieve maatregelen mogelijk maakt, zoals het voorstellen van meer of andere professionele zorgverlening, psycho-educatie of sociale activiteiten.

De achtste prioriteit is een attestenbank, die de vorm kan aannemen van een BelRAI-databank, ter vermindering van de administratieve belasting door telkens opnieuw afspraken te moeten maken met dokter of specialist hoewel de geattesteerde aandoening blijvend is.

Omdat de combinatie van mantelzorg met eigen gezin en professionele activiteit een uitdaging is maar ook belangrijk als bescherming tegen isolement, beveelt het negende punt aan om een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid bespreekbaar te maken in bedrijven. Het lid attendeert op het project van Hogeschool West-Vlaanderen over dit thema. Mantelzorg moet bespreekbaar zijn binnen bedrijven. Op basis van de behoeftes van de mantelzorgers en de mogelijkheden van het bedrijf kan worden nagegaan welke faciliteiten aan mantelzorgers kunnen worden gegeven. Het doel is niet om minder maar anders te werken. Het zou goed zijn mocht de overheid de goede praktijken die uit het genoemde project naar voren zijn gekomen, beschikbaar stellen en bedrijven sensibiliseren.

De indieners hopen dat de Vlaamse Regering prioriteit verleent aan de opgesomde aandachtspunten ter verlichting van de dagelijkse taken van de mantelzorgers.

2. Bespreking

Ook *Peter Persyn* vindt het wenselijk dat het Vlaams Parlement het Vlaams Mantelzorgplan 2016-2020 aanvult met eigen accenten. Zijn fractie deelt de vraag om met een uniek, digitaal platform orde te scheppen in de veelheid aan informatie. Vervolgens vernoemt hij de lokale afstemming van het aanbod, de samenwerking van de actoren en het betrekken van de mantelzorgers, met gebruikmaking van ICT-mogelijkheden als het elektronische zorgdossier en een attestenbank. Hij gaat niet voorbij aan de extra ondersteuning in de dagelijkse thuissituatie door de aanvullende thuiszorg, de gezinszorg en extra respijtzorg. Iedereen moet beseffen dat veel mantelzorgers behoren tot de sandwichgeneratie en dat ze vaak werken in kleine bedrijven waar afstemmen met collega's niet evident is. Hij sluit zich aan bij de oproep van Freya Saeys om de best practices zo snel mogelijk uit te rollen op het Vlaamse niveau. Zijn fractie zal dit initiatief steunen.

Katrien Schryvers benadrukt dat mantelzorgers een belangrijk maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, maar dat hun draagkracht niet onbeperkt is. Zorgen voor een medemens levert voldoening op, maar heeft ook een keerzijde. Er zijn ook grote onderlinge verschillen tussen de mantelzorgers. Om verschillende redenen is de beschikbaarheid van mantelzorg de laatste decennia kleiner geworden. Toch speelt mantelzorg in het Vlaamse welzijnsbeleid een belangrijke rol binnen de vermaatschappelijking van de zorg. Mantelzorg helpt om zorgbehoevenden zo lang mogelijk in de eigen omgeving te laten blijven. Daarom is de ondersteuning van de mantelzorgers belangrijk.

Het voorstel van resolutie vraagt dat er een gecentraliseerd informatieaanbod wordt uitgewerkt voor de mantelzorgers. Het vraagt goede begeleiding om de risico's van het opnemen van deze zorg te beperken. De noden van de mantelzorgers moeten worden meegenomen in het zorg- en ondersteuningsplan van de zorgbehoevende. Er moet ook werk worden gemaakt van respijtzorg.

Naast mantelzorgpremies is ook een uitbreiding van het aanbod van de dagverzorgingscentra en van de centra voor kortverblijf onmisbaar voor de ondersteuning van mantelzorgers.

Het voorstel van resolutie sluit goed aan bij het Vlaams Mantelzorgplan 2016-2020 en bij de bevindingen van het onderzoek 'Sporen naar duurzame mantelzorg. Hoe perspectief bieden aan mantelzorgers?'. Mantelzorgers hebben nood aan en recht op waardering en ondersteuning.

Het Vlaams Mantelzorgplan 2016-2020 is opgebouwd rond vier grote thema's: de maatschappelijke erkenning en waardering van mantelzorgers, de ondersteuning op maat, de samenwerking tussen informele en professionele zorg en de aandacht voor de jonge mantelzorgers. Naar schatting 40.000 kinderen en jongeren tussen 10 en 24 jaar groeien op in een gezinssituatie met bijzondere zorgnoden. Daardoor is het onbezorgd jong zijn voor hen vaak onbereikbaar. Op dat vlak is de resolutie betreffende de ondersteuning van jonge mantelzorgers (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 501/4) goedgekeurd in januari 2016. Er moet daarnaast ook aandacht zijn voor oudere mantelzorgers, mantelzorgers met een migratieachtergrond, mantelzorgers in kansarmoede en mantelzorgers van mensen met psychische problemen.

Dit voorstel van resolutie vraagt meer ondersteuning, informatie en respijtzorg. Die moet aangeleverd worden op maat van de mantelzorger. Men moet een omvattend en gericht beleid voeren. CD&V heeft dit voorstel van resolutie met veel overtuiging mee ingediend. De fractie zal het voorstel goedkeuren.

Jan Bertels weet dat het aantal zorgbehoevenden toeneemt en dat het aantal mantelzorgers daalt. Er is concrete actie nodig. Het is verrassend dat de meerderheid het nodig vindt om een voorstel van resolutie in te dienen om het Vlaams Mantelzorgplan 2016-2020 te vervolledigen en bij te sturen. Hij erkent de nood aan ondersteuning bij de mantelzorgers. Er is onvoldoende perspectief op verandering en concrete ondersteuning voor de mantelzorger en de zorgontvanger.

Hij ziet een tegenstelling in de toelichting bij het voorstel van resolutie. Enerzijds lijkt het alsof een zorgbehoevende pas professionele hulp kan inroepen als alle mogelijkheden van de informele zorg uitgeput zijn. Elders is er sprake van overleg tussen mantelzorgers en professionele zorgverleners. Ook minister Vandeuren spreekt in zijn Vlaams Mantelzorgplan 2016-2020 van een systeem van parallelle zorg, waarbij informele en professionele zorg elkaar aanvullen.

De indieners wijzen op de nood aan administratieve ondersteuning met het vooropgestelde digitale pad. Een op drie mantelzorgers is echter ouder dan 65 jaar. Men mag er niet automatisch van uitgaan dat alle mantelzorgers voldoende digitaal geletterd zijn. Daarom zou de administratieve ondersteuning niet uitsluitend via digitale weg mogen verlopen.

Respijtzorg op maat is inderdaad heel belangrijk. De gezinszorg zit momenteel echter over haar limieten. Als het de bedoeling is om de doelstellingen van dit voorstel van resolutie waar te maken, dan moet het Vlaams Parlement de nood aan bijkomende investeringen in de thuiszorg benadrukken. Mensen die geen beroep kunnen doen op een sociaal netwerk mogen niet verstoken blijven van de nodige zorg. Er moet voldoende professionele zorg aanwezig zijn. Keuzevrijheid moet gerespecteerd blijven.

Het voorstel van resolutie stelt vast dat sommige mantelzorgers niet bereikt worden door mantelzorgorganisaties of middenveldorganisaties. Het vraagt naar een audit van deze organisaties. Waartoe moet deze audit leiden? Hij veronder-

stelt dat het niet de bedoeling is om de mantelzorgorganisaties in een kwaad daglicht te stellen.

Elke Van den Brandt ziet een contradictie. Bij de bespreking van haar voorstel van resolutie betreffende geestelijke gezondheidszorg: naar een veerkrachtigere samenleving (*Parl.St.* VI.Parl. 2016-17, nr. 977/1) kreeg ze de opmerking dat de Vlaamse Regering hierover een plan heeft opgesteld. Dat plan kwam er echter pas na indiening van haar voorstel van resolutie. Thans wordt er een voorstel van resolutie besproken over een onderwerp waarvoor er eerder al een plan van de Vlaamse Regering was. Bovendien verwijzen beide voorstellen van resolutie naar federale voorstellen.

Het is eigenaardig dat de meerderheid een voorstel van resolutie indient over mantelzorg, vermits er al een plan is. Het is positief dat er een voorstel van resolutie is, maar men kan dit voorstel lezen als kritiek op minister Vandeuren. Het Vlaams Mantelzorgplan 2016-2020 mist concretisering. Daarom is het goed dat deze commissie prioriteiten aangeeft. De mantelzorger moet een volwaardige partner zijn binnen het zorgproces. Men moet zorgdoelen stellen, informatie geven en respijtzorg mogelijk maken. De link met een mantelzorg-vriendelijk personeelsbeleid is positief.

De spreekster vindt dat het voorstel van resolutie niet ver genoeg gaat. De meerderheid vindt dat het lokale niveau moet zorgen voor mantelzorgpremies. Zij denkt dat het Vlaamse niveau met de zorgverzekering een sterker instrument heeft om zorgbehoevenden die mantelzorg gebruiken te ondersteunen. De thuiszorg kan mantelzorg ondersteunen. Het is positief dat gedacht wordt aan een hervorming van deze sector, maar de ambitie om deze sector uit te breiden had hier niet misstaan. Het thuiszorgaanbod is momenteel onvoldoende.

Het beleid moet echter ook ruimte bieden om werk en mantelzorg te combineren. Daarom zou de Federale Regering een ongelimiteerd tijdskrediet voor mantelzorg mogelijk moeten maken, maar dat is niet het geval. De vijftigers en zestigers zijn de sandwichgeneratie. Ze moeten zorgen voor hun ouders, hun kleinkinderen, en tegelijkertijd moeten ze langer werken. De mantelzorgers moeten een volwaardig statuut krijgen. Op dat vlak is het wachten op de uitvoeringsbesluiten van de Federale Regering.

Het is positief dat prioriteiten naar voren worden geschoven. De prioriteiten die in dit voorstel van resolutie naar voren worden geschoven zijn de goede. Een aantal instrumenten had echter explicieter benoemd moeten worden.

Ortwin Depoortere benadrukt dat alle fracties ermee akkoord gaan dat mantelzorg maximaal en zo efficiënt mogelijk moet worden uitgebouwd. De indieners van dit voorstel van resolutie hebben noden en pijnpunten goed in kaart gebracht. Deze Vlaamse Regering heeft echter al een plan bekendgemaakt dat 110 acties opsomt voor de ondersteuning van mantelzorgers. De meerderheid kan beter deze actiepunten onder de loep nemen en de uitvoering ervan opvolgen dan een eigen voorstel van resolutie formuleren.

Freya Saeys benadrukt dat de indieners van dit voorstel van resolutie het Vlaams Mantelzorgplan 2016-2020 niet bijsturen, maar dat ze hun eigen prioriteiten naar voren schuiven. Dat is taak van het Vlaams Parlement.

De informele zorg en de formele zorg dienen parallel te verlopen. Het is net omdat sommige mantelzorgers minder onderlegd zijn op digitaal vlak dat er zorgcoördinatoren en casemanagers moeten worden ingezet. De audit moet onderzoeken wat efficiënter kan worden georganiseerd. Zelfevaluatie is altijd nuttig.

Ze sluit zich aan bij de bekommernis van Elke Van den Brandt over een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid. Ze benadrukt wel dat verschillende studies aantonen dat werk een beschermende factor is voor mantelzorgers. De indieners willen vooral remediëren aan de tijdsdruk en de psychische belasting. Niet alle problemen zijn met geld op te lossen.

Peter Persyn preciseert dat thuiszorg niet hetzelfde is als formele gezinszorg. Thuiszorg is de zorg die in het thuismilieu wordt verstrekt aan personen die zorgbehoevend of minder zelfredzaam zijn. Die thuiszorg wordt in belangrijke mate verstrekt door de mantelzorgers en de patiënt zelf. Daarbij komt dan de formele gezinszorg die wordt verleend door professionele actoren zoals de thuisverpleegkundige, de kinesist, de logopedist of de apotheker. Als de Vlaamse Regering zich aansluit bij de wereldwijde trend naar de vermaatschappelijking van de zorg, dan is dat een versterking van de brede thuiszorg waarvan de mantelzorg een belangrijk onderdeel is. Sommige opmerkingen waren een echo van het plenaire begrotingsdebat (*Hand. VI.Parl. 2016-17, nr. 16*).

Hij ziet geen contradictie in de toelichting. Daar wordt alleen geschetst hoe de zorg organisch groeit in de thuissituatie. Er wordt eerst een beroep gedaan op de aanwezige personen en middelen, en daarna op de formele zorg, waarvoor eerst een indicatiestelling moet gebeuren door de bevoegde sociale dienst. De indieners beseffen dat de zorgbehoevend en de mantelzorgers niet allemaal over de nodige digitale vaardigheden beschikken. Daarom hanteert het voorstel van resolutie een trapsgewijze benadering. Het digitale platform wordt gezien als een eerste breed toegankelijk platform. De casemanager kan de mantelzorger helpen om aan de juiste informatie te raken.

Binnen de eigen bevoegdheden heeft Vlaanderen wel gezorgd voor een groeipad voor de formele gezinszorg. In 2017 komt er veertien miljoen euro bij voor de gezinszorg stricto sensu en nog eens twee miljoen euro voor de personen met een beperking. Dat is samen goed voor meer dan 300.000 extra uren. Hij beseft wel dat er voordien een rationaliseringsoefening gebeurd is. Volgens de Vlaamse Vereniging van Diensten voor Gezinszorg zijn deze diensten bezig met een denkoefening over de eigen organisatievormen. Ze proberen om meer te doen met de huidige middelen. Het is niet door nog meer middelen op dezelfde manier in te zetten dat aan de uitdagingen van de toekomst het hoofd kan worden geboden.

Elke Van den Brandt begrijpt dat ze het woord 'thuiszorg' heeft gebruikt waar het eigenlijk ging om de gezinszorg. Ze is het eens met de stelling dat meer van hetzelfde niet volstaat. Ze zal het begrotingsdebat niet opnieuw openen. De aangekondigde uitbreiding is een rechtzetting. In de hoorzitting over de 'conceptnota over het Vlaamse welzijns- en zorgbeleid voor ouderen. Dichtbij en integraal. Visie en veranderagenda' (*Parl.St. VI.Parl. 2015-16, nr. 841/1*) is gezegd dat het aantal uren dat per persoon wordt toegekend systematisch vermindert omdat de vraag toeneemt. Men wil aan iedereen iets geven. Door op tijd goede professionele zorg aan te bieden in de thuissituatie kan men er nochtans voor zorgen dat de mantelzorger het langer volhoudt. Het versterken van de gezinszorg en bredere thuiszorg is absoluut nodig.

Niemand heeft gereageerd op haar opmerking over het ongelimiteerde tijdskrediet. Wie werkgevers vraagt om een mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid te voeren, moet er ook voor zorgen dat er een ongelimiteerd tijdskrediet mogelijk is voor de mensen die mantelzorg opnemen. Groen vindt ook dat het statuut van mantelzorger en de rol van de Vlaamse sociale bescherming opgenomen moeten worden in de prioriteitenlijst, maar beseft dat niet alle problemen opgelost kunnen worden met een premie voor de mantelzorger. Deze premie is wel een instrument dat mantelzorg mogelijk kan maken voor mensen

die om die reden minder gaan werken. De spreekster stelt vast dat N-VA geregeld pleit voor mantelzorgpremies op lokaal vlak. Daaruit maakt ze op dat deze fractie positief staat tegenover een premie voor mantelzorgers. Zij vindt echter dat dit ook op het Vlaamse niveau kan worden gerealiseerd door een versterking van de zorgverzekering en door een bredere uitrol van het principe van een tegemoetkoming voor zwaar zorgbehoevende mensen die thuis verzorgd worden.

Jan Bertels reageert dat de verduidelijkingen zijn ongerustheid deels wegnemen. Hij benadrukt echter dat er ook daden moeten volgen. De prioriteiten in het voorstel van resolutie moeten worden afdgedwongen van de uitvoerende macht.

Hij beseft dat het niet volstaat om meer geld op dezelfde wijze in te zetten. De nieuwe noden moeten op een aangepaste wijze worden opgevangen. Er moet echter ook voldoende professionele thuiszorg zijn, die tegelijk flexibel en betrouwbaar is. Een mantelzorger moet de zekerheid hebben dat hij een beroep kan doen op professionele thuiszorg als dat nodig is. De dekkingsgraad over het Vlaamse landsgedeelte is op dat vlak een bijkomend probleem. Het is onduidelijk of het groeipad voldoende is om tegemoet te komen aan de bestaande noden.

Peter Persyn erkent dat hij niet is ingegaan op de federale aspecten. De federale meerderheid neemt dat wel ter harte. Voorlopig gaat het daar nog om een open enveloppe. Ook daar groeien de bomen echter niet tot in de hemel. N-VA is bereid om na te denken over mogelijkheden om het tijdskrediet te verruimen. Elke discussie over aanpassingen in andere deelsectoren van de sociale zekerheid, bijvoorbeeld over de langdurig werklozen, wordt daar echter moeilijk gemaakt. Collectieve middelen moeten zo rationeel mogelijk ingezet worden, onder meer ten behoeve van wie zich jarenlang inzet voor een zieke partner.

Er zijn extra middelen voor de professionele thuiszorg. De daden volgen dus. Als men in de thuissituatie dag en nacht complexe zorg moet verstrekken, dan moeten de middelen anders en flexibeler worden ingezet. Daar botst men al snel op de limieten van de arbeidsvoorwaarden vastgelegd in collectieve arbeidsovereenkomsten. Niemand streeft naar brutale vormen van deregulering, wel naar een andere inzet van personele middelen. Ook jongere mensen hebben het op dat vlak moeilijk om de begane paden te verlaten. Alleen mensen met een zelfstandigenstatuut bieden momenteel een antwoord voor een patiënt die op vrijdag uit het ziekenhuis wordt ontslagen en tijdens het weekend zorg vandoen heeft. Zodra men iets aan het statuut wil veranderen, worden er betogingen georganiseerd. Misschien moet men evolueren naar een oplossing met trekkingsrechten of vouchers voor de zorgbehoevende. De discussie over de Vlaamse sociale bescherming moet daar dieper op ingaan. Ook de aanbieders kunnen stappen zetten om een flexibeler aanbod te garanderen.

Freya Saeys treedt de heer Persyn bij. Er is nood aan continuïteit en flexibiliteit. Minister Vandeurzen heeft zich geëngageerd om daar werk van te maken.

Elke Van den Brandt heeft moeite met twee uitspraken van de heer Persyn. De eerste uitspraak is dat de bomen niet tot in de hemel groeien. Ze erkent dat men efficiëntiewinsten moet realiseren waar dat mogelijk is. Mantelzorgers brengen de maatschappij echter naar schatting elf miljard euro op. Dan kan ze moeilijk aanvaarden dat er budgettaire argumenten worden aangehaald als het gaat over de ondersteuning van de mantelzorgers. De tweede uitspraak gaat over protest tegen hervormingen. Deze werknemers worden echter jaar na jaar geconfronteerd met besparingen, zowel op het loon als op de werkmiddelen van hun organisatie. Op hun vraag naar een nieuw Vlaams Intersectoraal Akkoord krijgen ze een negatief antwoord. De Vlaamse Regering neemt geen uitnodigende houding aan om te praten over werkbaar werk. Er zal bespaard worden op

rimpeldagen. Dan is het begrijpelijk dat de vraag naar meer flexibiliteit sceptisch onthaald wordt. In de zorgsector kan men heel wat bondgenoten vinden om te zoeken naar een andere vorm van werken, maar dan moet dat gebeuren in een relatie van respect en samenwerking. De heer Persyn maakt een heel eenzijdige analyse van het sociaal overleg.

Jan Bertels begrijpt dat de heer Persyn de federale discussie over de langdurig werklozen aanhaalt om te besluiten dat er onvoldoende veranderingen mogelijk zijn in de sociale zekerheid of in de arbeidsorganisatie. De discussie over werkbaar werk is op het federale niveau nog altijd aan de gang. De heer Persyn beweert dat flexibiliteit momenteel alleen mogelijk is binnen het zelfstandigenstatuut. Zijn fractie gaat ervan uit dat de arbeidsorganisatie rekening kan houden met de noden van zorgbehoevende en verzorgende. Het kan niet de bedoeling zijn om superflexibele jobs te creëren. Er zijn de voorbije jaren wel degelijk evoluties geweest in de arbeidsorganisatie.

Peter Persyn is teleurgesteld door de polemische aard van de laatste tussenkomsten. Hij pleit niet voor een zware deregulering, maar voor afstemming van vraag en aanbod. Dat betekent dat middelen en personeel op een andere manier moeten worden ingezet. Meer dan 95 percent van de huisartsen en meer dan 60 percent van de thuisverpleegkundigen zijn zelfstandigen.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt met 8 stemmen bij 3 onthoudingen aangenomen.

Bart VAN MALDEREN,
voorzitter

Vera JANS
Danielle GODDERIS-T'JONCK,
verslaggevers